T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

www.balioglu.net

Eylül 2020

İÇERİK

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**1**
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	**18**
GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ 2019 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	**26**

www.balioglu.net

www.balioglu.net

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 6
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 6
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 6
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 7
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 8
7. DENETİM BULGULARI 8
8. EKLER 17

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

2. Kurum Muhasebe Hesaplarında İzlenmeyen Banka Hesabının Bulunması

3. Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

4. Yapım İşlerinde Alınan Teminat Niteliğindeki Geçici Kabul Noksanlarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gaziantep Üniversitesi 27 Haziran 1987 yılında 3389 sayılı Kanun ile tüzel kişiliğe kavuşmuştur.

Yükseköğretim ile ilgili amaç ve ilkeleri belirlemek ve bütün yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayım, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile esasları bir bütünlük içinde düzenlemek amacıyla düzenlenen 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu 1981'den beri yürürlüktedir.

2547 sayılı Kanun'un 12'nci maddesinde Yükseköğretim Kurumlarının görevleri sayılmakta olup bu görevler sırasıyla;

a. Çağdaş uygarlık ve eğitim - öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde, toplumun ihtiyaçları ve kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun ve ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim - öğretim, bilimsel araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak,

b. Kendi ihtisas gücü ve maddi kaynaklarını rasyonel, verimli ve ekonomik şekilde kullanarak, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri ile Yükseköğretim Kurulu tarafından yapılan plan ve programlar doğrultusunda, ülkenin ihtiyacı olan dallarda ve sayıda insan gücü yetiştirmek,

c. Türk toplumunun yaşam düzeyini yükseltici ve kamu oyunu aydınlatıcı bilim verilerini söz, yazı ve diğer araçlarla yaymak,

d. Örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim yoluyla toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak,

e. Ülkenin bilimsel, kültürel, sosyal ve ekonomik yönlerden ilerlemesini ve gelişmesini ilgilendiren sorunlarını, diğer kuruluşlarla işbirliği yaparak, kamu kuruluşlarına önerilerde bulunmak suretiyle öğretim ve araştırma konusu yapmak, sonuçlarını toplumun yararına sunmak ve kamu kuruluşlarınca istenecek inceleme ve araştırmaları sonuçlandırarak düşüncelerini ve önerilerini bildirmek,

f. Eğitim - öğretim ve seferberliği içinde, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim

www.balioglu.net

hizmetini üstlenen kurumlara katkıda bulunacak önlemleri almak,

g. Yörelerindeki tarım ve sanayinin gelişmesine ve ihtiyaçlarına uygun meslek elemanlarının yetişmesine ve bilgilerinin gelişmesine katkıda bulunmak, sanayi, tarım ve sağlık hizmetleri ile diğer hizmetlerde modernleşmeyi, üretimde artışı sağlayacak çalışma ve programlar yapmak, uygulamak ve yapılanlara katılmak, bununla ilgili kurumlarla işbirliği yapmak ve çevre sorunlarına çözüm getirici önerilerde bulunmak,

h. Eğitim teknolojisini üretmek, geliştirmek, kullanmak, yaygınlaştırmak,

ı. Yükseköğretimin uygulamalı yapılmasına ait eğitim - öğretim esaslarını geliştirmek, döner sermaye işletmelerini kurmak, verimli çalıştırmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmaktır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanınca, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca seçilmekte ve atanmaktadırlar. Üniversitenin akademik organı Senato olup Üniversite Yönetim Kurulu ise idari faaliyetlerde Rektöre yardımcı olmaktadır.

www.balioglu.net

Akademik yapısı Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, Fakülte Dekanlıkları, Yüksekokul Müdürlükleri, Enstitü Müdürlükleri ile Araştırma ve Uygulama Merkezleri olan Üniversitenin idari yapısında ise Rektör, Senato, Üniversite Yönetim Kurulu, Rektör Yardımcıları, İç Denetim Birimi, Etik Kurulları, Koordinatörlükler, Uygulama ve Araştırma Merkezleri, Bilimsel Araştırma Birimi, Genel Sekreter ve Genel Sekreter Yardımcıları ile bunlara bağlı 3 Şube Müdürlüğü, 8 Daire Başkanlığı, Hukuk Müşavirliği, Sosyal Tesis İşletmesi ve Döner Sermaye İşletmesi bulunmaktadır.

Kamu İdaresi halen 7 kampüste 20 fakülte, 13 yüksekokul ve 5 enstitü ile eğitim-öğretim hizmetlerini yürütmektedir.

İdarenin dolu kadro sayısı 3.122'dir. Bu personelden 1.680'i akademik personel olup 33'ü yabancı uyruklu akademisyendir ve sözleşmeli personel statüsünde çalışmaktadır. Üniversitenin idari personel sayısı 1.207, sürekli işçi sayısı ise 1.802'dir.

Üniversitenin bağlı, ilgili ve ilişkili olduğu kurum ve idareler değerlendirildiğinde;

Gaziantep Üniversitesinin ilgili yıl bütçesi hazırlanıp Anayasa'nın 130'uncu maddesi uyarınca Yükseköğretim Kurulu tarafından tetkik edilerek onaylanmakta, Milli Eğitim

Bakanlığına sunulmakta ve merkezi yönetim bütçesinin bağlı olduğu esaslara uygun olarak işleme tabi tutulup yürürlüğe konmaktadır.

Yükseköğretim kurumlarının öğretimini planlamak, düzenlemek, yönetmek, denetlemek, yükseköğretim kurumlarındaki eğitim-öğretim ve bilimsel araştırma faaliyetlerini yönlendirmek bu kurumların kanunda belirtilen amaç ve ilkeler doğrultusunda kurulmasını, geliştirilmesini ve üniversitelere tahsis edilen kaynakların etkili bir biçimde kullanılmasını sağlamak ve öğretim elemanlarının yetiştirilmesi için planlama yapmak maksadı ile kurulan Yükseköğretim Kurulunun görev alanı içerisinde Gaziantep Üniversitesi de bulunmaktadır.

Yükseköğretim Kurulu adına üniversiteleri, bağlı birimlerini, öğretim elemanlarını ve bunların faaliyetlerini gözetim ve denetim altında bulunduran Yükseköğretim Kuruluna bağlı Yükseköğretim Denetleme Kurulu, Kamu İdaresinin faaliyetlerini denetleme yetkisine sahiptir.

Akademik bir organ olan Üniversitelerarası Kurulun üyeleri her üniversiteden bir rektör ve bir profesörün katılımından oluşmaktadır. Bu Kurulun görevleri 2547 sayılı Kanun'un 11'inci maddesiyle belirlenmiştir ve Gaziantep Üniversitesi de Kurulun üyesidir.

www.balioglu.net

Gaziantep Üniversitesi diğer üniversiteler gibi mali yönetim yapısı ve işleyişi, kamu bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, mali işlemlerin muhasebeleştirilmesi ve raporlanması ve mali kontrole ilişkin olarak 5018 sayılı Kanun'un verdiği görev ve yetkiye istinaden başta Hazine ve Maliye Bakanlığı düzenlemeleri olmak üzere ilgili diğer kurumların düzenlemelerine tabidir.

1.3. Mali Yapı

"Özel Bütçeli İdare" olarak 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun, 5436 sayılı Kanun'un 12'nci maddesi ile değiştirilmiş (II) sayılı cetvelinin (A) bölümünde sayılan Yükseköğretim Kurulu, Üniversiteler ve İleri Teknoloji Enstitüleri içerisinde yer alan Kamu İdaresi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve özgelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2019 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 386.149.000 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 87.821.153,34 TL ödenek eklenmiş ve toplam tahsis edilen ödenek 473.970.153,34 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 96,06'sı yani 455.300.273,79 TL'si kullanılmıştır. Dönem faaliyet geliri 490.032.565,86 TL faaliyet gideri ise 510.725.561,78 TL

olan Üniversitenin, 2019 yılını 21.251.980,62 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamladığı anlaşılmıştır.

Ekonomik sınıflandırma açısından İdarenin 2019 yılı bütçesinde yer alan ödeneklerin dağılımı ve yılsonu gerçekleşmeleri aşağıda gösterilmiştir.

2019 MALİ YILI BÜTÇE GİDERLERİ				
Hesap Kodu	**Bütçe Başlangıç Ödeneği (TL)**	**Toplam Ödenek (TL)**	**Toplam Harcanan (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
830.01-Personel Giderleri	269.803.000,00	283.134.014,31	281.000.385,82	99,24
830.02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	43.379.000,00	45.397.500,00	44.894.198,36	98,89
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	25.800.000,00	58.962.151,93	57.427.754,23	97,40
830.05-Cari Transferler	12.968.000,00	15.826.487,10	13.764.064,28	86,97
830.06-Sermaye Giderleri	34.199.000,00	70.650.000,00	58.213.871,10	82,40
TOPLAM	**386.149.000,00**	**473.970.153,34**	**455.300.273,79**	**96,06**

Ekonomik sınıflandırmaya göre 2019 yılı gelir bütçesi tahmin ve gerçekleşme rakamları ise aşağıdadır.

www.balioglu.net

2019 MALİ YILI BÜTÇE GELİRLERİ			
Hesap Kodu	**Bütçe Başlangıç Tahmini (TL)**	**Gerçekleşen Tutar (TL)**	**Gerçekleşme Oranı (%)**
800.03-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	18.339.000,00	35.840.486,85	%195
800.04-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	356.497.000,00	393.124.598,12	%110
800.05-Diğer Gelirler	11.313.000,00	29.429.549,23	%260
TOPLAM	**386.149.000,00**	**458.394.634,20**	**%119**

Kamu İdaresi bütçesi içinde yer almayan Üniversite Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılını 24.896.267,04 TL dönem zararı ile kapatmışken bir diğer bütçe dışı kaynak olan Sosyal Tesis İşletmesinin 2019 yılı karı ise 845.756,53 TL'dir.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından

belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı.
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli.
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu.
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

www.balioglu.net

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle

gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmıştır.

www.balioglu.net

Kurumdaki tüm personel "Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliğin Ek 1'inde yer alan "Etik Sözleşmesini" imzalamış ve bu sözleşmeler personelin özlük dosyasında yer almaktadır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar açık bir şekilde belirlenmiştir.

Yetkiler ve yetki devrinin sınırları açıkça belirlenmiş ve yazılı olarak bildirilmiştir.

Stratejik plan idarenin kendi birimleri ve personelinin katkılarıyla mevzuata uygun olarak hazırlanmıştır.

İdarenin yürüteceği program, faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren performans programı hazırlanmıştır.

İdare, bütçesini stratejik plan ve performans programına uygun olarak hazırlamıştır.

Kurumsal risk yönetim çalışmaları yapılmıştır. İdare, analizler yaparak amaç ve hedeflerinin gerçekleşmesini engelleyebilecek iç ve dış riskleri tanımlayarak değerlendirmiş ve önlemler belirlemiştir.

Ön mali kontrol sistemi, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara

uygun olarak kurulmuştur.

Faaliyet sonuçları ve değerlendirmeler idare faaliyet raporunda gösterilmekte ve duyurulmaktadır.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu, üst yöneticinin onayı ile görevlendirilmiştir.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı (18 kamu iç kontrol standardı ve bu standartları sağlayan 79 genel şartı içerecek şekilde) hazırlanmıştır.

Eylem planında kurum taşra teşkilatı ile üst yöneticiye bağlı ve hesap verme sorumluluğunda olan döner sermayeli işletmeler için eylemler belirlenmiştir.

İç denetim birimi kurulmuştur. Öngörülen 3 İç denetçi kadrosunun 2 tanesi doludur.

Kurumun tüm birimlerinde yapılan işlerin iş tanımları yapılmamış, bu işlerin süreçleri ve/veya iş akış şemaları çıkarılmamıştır.

www.balioglu.net

Yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak bir yönetim bilgi sistemi yoktur.

İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planında yer alan eylemlerin gerçekleşme sonuçları izlenmemekte, planın revize edilmesi çalışmalarının takibi yapılmamakta ve raporlanmamaktadır.

İç kontrol sistemi yılda en az bir kez değerlendirilmemekte ve değerlendirme formları ve raporlar düzenlenmemektedir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Üniversitesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının Kullanılmaması

Gelirlerden Takipli Alacaklar hesabına ilişkin yapılan incelemede tahsili sağlanamadığı için icra dairelerince takibi yapılan alacakların, 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmediği tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına dair "*Hesabın niteliği*" başlıklı 54'üncü maddesinde:

"*(1) Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır.*" hükmü,

Aynı Yönetmelik'in "*Hesabın işleyişi*" başlıklı 56'ıncı maddesinde:

"*(1) Gelirlerden takipli alacaklar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:*

a) Borç

1) Takibe alınan alacaklar bu hesaba borç, 120-Gelirlerden Alacaklar Hesabı, 122-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı, 127-Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı veya 222-Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabına alacak kaydedilir.

...

b) Alacak

1) Gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, nakden veya mahsuben yapılan tahsilat tutarları bir taraftan bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç; diğer taraftan 800-Bütçe Gelirleri Hesabına alacak, 805-Gelir Yansıtma Hesabına borç kaydedilir.

..." hükmü bulunmaktadır.

Yönetmelikte belirtildiği üzere 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabının niteliği ve hesabın işleyişi ayrıntılı olarak açıklanmıştır. 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı;

www.balioglu.net

mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılmaktadır.

Yapılan incelemeler neticesinde, Gaziantep Üniversitesi Hukuk Müşavirliğince hazırlanan tahsili sağlanamadığı için takibe alınan alacaklar listesine göre takipli alacaklar hesabında izlenilmesi gereken toplam rakamın 1.142.722,63 TL olması gerekirken, Üniversite bilançosunda 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında kayıtlı takipli alacak bulunmadığı görülmüştür.

Sonuç olarak, her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, yapılan hatalı uygulamalar sonucu takipli alacakların tamamının 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabında izlenmemesi 2019 yılı bilançosunda 1.142.722,63 TL tutarında hataya sebebiyet vermiştir.

BULGU 2: Kurum Muhasebe Hesaplarında İzlenmeyen Banka Hesabının Bulunması

www.balioglu.net

Gaziantep Üniversitesi Hukuk Müşavirliği tarafından açılmış olan ve takipteki alacaklardan yapılan tahsilatların izlendiği banka hesabının kurumun muhasebe sisteminde izlenmediği görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun *"Muhasebe Sistemi"* başlıklı 49'uncu maddesinde; Kurumun muhasebe sisteminde bulunan hesapların kamu idarelerinin gelir, gider ve varlıkları ile malî sonuç doğuran ve öz kaynağın artmasına veya azalmasına neden olan her türlü işlemlerle garantilerin ve yükümlülüklerin belirlenmiş bir düzen içinde hesaplara kaydedilerek, yönetim ve denetim yetkilileriyle kamuoyuna gerekli bilgilerin sağlanması amacıyla tutulacağı, aynı Kanun'un *"Kayıt zamanı"* başlıklı 50'nci maddesinde de bütün malî işlemlerin muhasebeleştirilmesinin ve her muhasebe kaydının belgeye dayanmasının şart olduğu hüküm altına alınmıştır.

Öte yandan, söz konusu Kanun'un *"Muhasebe hizmeti ve muhasebe yetkilisinin yetki ve sorumlulukları"* başlıklı 61' inci maddesinde;

"Muhasebe hizmeti; gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve parayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm malî işlemlerin kayıtlarının yapılması ve

raporlanması işlemleridir. Bu işlemleri yürütenler muhasebe yetkilisidir.

Muhasebe yetkilisi, bu hizmetlerin yapılmasından ve muhasebe kayıtlarının usulüne uygun, saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasından sorumludur.

Muhasebe yetkilisi adına ve hesabına para ve parayla ifade edilebilen değerleri geçici olarak almaya, vermeye ve göndermeye yetkili olanlar muhasebe yetkilisi mutemedidir. Muhasebe yetkilisi mutemetleri doğrudan muhasebe yetkilisine karşı sorumludur. Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin görevlendirilmeleri, yetkileri, denetimi, tutacakları defter ve belgeler ve diğer hususlara ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir."

Hükmü ile muhasebe yetkilileri ile muhasebe yetkilisi mutemetleri dışında hiçbir kamu görevlisinin kamu gelirlerinin tahsil edilmesinde ve yine kamu giderinin ilgili kişilere ödemesinde görev alamayacakları ifade edilmiştir.

Nitekim aynı Kanun'un *"Yetkisiz tahsil ve ödeme"* başlıklı 72'nci maddesinde de,

"Kanunların öngördüğü şekilde yetkili kılınmamış hiçbir gerçek veya tüzel kişi, kamu adına tahsilat veya ödeme yapamaz.

Yetkisiz tahsilât veya ödeme yapılması, kamu hizmeti karşılığında veya kamu hizmetleriyle ilişkilendirilerek bağış veya yardım toplanması veya başka adlarla tahsilât veya ödeme yapılması hallerinde; söz konusu tutarlar, yetkisiz tahsilat veya ödeme yapılanlardan alınarak, ilgisine göre bütçeye gelir kaydedilir veya ilgililerine iade edilmek üzere emanet hesaplarına kaydedilir. Ayrıca, bunlar hakkında ilgili kanunları uyarınca adli ve idari yönden gerekli işlemler yapılır."

Hükmüne yer verilmek suretiyle bu konuda gerekli düzenleme yapılmış bulunmaktadır.

Kurumun hesap ve kayıt düzeninde saydamlık, hesap verilebilirlik ve tekdüzenin sağlanması, işlemlerin kayıt dışında kalmasının önlenmesi, faaliyetlerin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi için banka hesaplarından yapılan işlemler ile yılsonunda hesapta bulunan bakiyelerin ilgili muhasebe hesaplarında izlenmesi zorunludur.

Aksi halde birimlerin kurum bütçesi dışında kalacak şekilde banka hesabı açması, bu

www.balioglu.net

hesaplara tahsilat yapmak suretiyle para aktarması ve bu hesapları kullanarak bütçe dışı harcama yapması yukarıda yer alan mevzuat hükümlerine aykırıdır. Öte yandan söz konusu bu durum kurumun mali tablolarında yer alması gereken bazı gelir ve giderlerin mali tablolarda yer almamasına neden olmakta ve mali tabloların güvenilirliğini zedelemektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri gereğince, Hukuk Müşavirliği tarafından açılmış olan ve takipteki alacaklardan yapılan tahsilatların izlendiği banka hesabının 2019 yılı mali tablolarında yer almadığı, bu haliyle mali tabloların tam ve doğru bilgi vermediği tespit edilmiştir.

BULGU 3: Üniversitede Çalışan İşçiler İçin Kıdem Tazminatı Karşılığı Ayrılmaması

Gaziantep Üniversitesinin işçi kadrolarında istihdam edilen personeli için faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatları için ihtiyatlılık kavramı gereği ayrılması gereken, kıdem tazminatı karşılığının ayrılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Temel kavramlar*" başlıklı 5'inci maddesinde; dönemsellik kavramı; kamu idarelerinin faaliyetleri, belirli dönemlerde raporlanır ve her dönemin faaliyet sonuçları diğer dönemlerden bağımsız olarak saptanır şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı Yönetmelik maddesinde ihtiyatlılık kavramı ise; muhasebe uygulamasında muhtemel risklere ve olaylara karşı bu Yönetmelikte belirtilen durumlarda karşılık ayrılır şeklinde tanımlanmıştır.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 342'nci maddesinde; mevzuat hükümlerine göre ayrılacak uzun vadeli kıdem tazminatlarının bu hesaba kaydedileceği belirtilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "*Hesabın işleyişi*" başlık 343'üncü maddesinde; hesaplanan kıdem tazminatı karşılık tutarlarının 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak, 630 Giderler Hesabına borç kaydedileceği ve vadeleri bir yılın altına düşen kıdem tazminatı karşılıklarının 472 Kıdem Tazminatı Hesabına borç, 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına alacak kaydedileceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Yönetmelik'in 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına ilişkin "*Hesabın niteliği*" başlıklı 291'inci maddesinde; bu hesabın mevzuat hükümlerine göre ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için

kullanılacağı belirtilmiştir.

Aktarılan mevzuat hükümleri doğrultusunda, Üniversitede işçi statüsünde istihdam edilen personel için ihtiyatlılık ve dönemsellik kavramları gereği 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabının kullanılması suretiyle karşılık ayrılması, karşılığında 630 Giderler Hesabının kullanılması ve faaliyet dönemi içerisinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Üniversitenin yukarıda aktarılan mevzuat hükümleri gereği, işçi statüsünde istihdam edilen personel için faaliyet döneminden sonraki yıllarda ödenecek kıdem tazminatı karşılığı ayırmadığı ve izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarını 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, 2019 yılı dönem sonunda işçiler için mevzuat hükümlerine göre ayrılması gereken kıdem tazminatı karşılığının ayrılmaması neticesinde; faaliyet sonuçları tablosunda 630 Giderler Hesabı ve bilançoda 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı ayrılması gereken kıdem tazminatı tutarı kadar eksik gösterilmiştir. Ayrıca izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatlarının 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabına aktarılmaması neticesinde 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı bilançoda yer almamaktadır.

www.balioglu.net

BULGU 4: Yapım İşlerinde Alınan Teminat Niteliğindeki Geçici Kabul Noksanlarının Muhasebe Hesaplarında İzlenmemesi

Üniversitenin yapım işlerinde geçici kabul noksanı olarak hakedişlerden kesilen tutarların muhasebe hesaplarına alınmadığı görülmüştür.

Yapım İşleri Tip Sözleşmesi'nin "*Geçici kabul noksanları*" başlıklı 30'uncu maddesinde; anahtar teslim götürü bedel olarak sözleşmeye bağlanan yapım işlerinde, geçici kabul noksanları için düzenlenen her hakedişte yapılan iş tutarının % 3'üne karşılık gelen kısmının tutulacağı ve bu tutarın, geçici kabul noksanı bulunmayan işlerde geçici kabul onay tarihinden sonra, geçici kabul noksanı bulunan işlerde ise bu eksikliklerin tamamlanmasını müteakip, geçici kabul onay tarihinden sonra yükleniciye ödeneceği belirtilmiştir. Ayrıca söz konusu oranın birim fiyatlı işlerde %5 olarak uygulanacağı ifade edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin kısa ve uzun vadeli olarak alınan nakdi teminatların muhasebeleştirmesini düzenleyen ilgili maddelerinde, mevzuatları gereği nakden

veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıl içinde iade edilecek olanların 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında, daha uzun vadeli olanlarının ise 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabında muhasebeleştirileceği belirtilmiştir.

Aktarılan mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, geçici kabul noksanı olarak ayrılan tutarların, işte geçici kabul noksanı bulunması halinde eksiklerin tamamlanması için tutulacağı ve tutulan bu tutarların bir güvence (teminat) amacıyla tutulduğu açıktır.

Ayrıca Üniversiteler Ortak Detaylı Hesap Planı'nda da bu tutarların vadesine göre 330.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Maddeleri Gereğince Alınan Teminatlar veya 430.15 Yapım İşleri Tip Sözleşmesinin 30. ve 31. Maddeleri Gereğince Alınan Teminatlar Hesaplarında izlenmesi gerektiği belirtilmiştir.

Yapılan inceleme neticesinde Gaziantep Üniversitesi tarafından geçici kabul noksanı olarak ayrılan tutarların yukarıda aktarılan hesaplarda izlenmediği görülmüştür.

Sonuç olarak geçici kabul noksanlarının vadesine göre ilgili hesabında izlenmemesi, bilançoda 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabının alınan teminat tutarı kadar eksik gösterilmesine sebebiyet vermiştir.

www.balioglu.net

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Mevduat Faiz Gelirlerinin Net Tutar Üzerinden Muhasebeleştirilmesi

Kamu idaresinin mali tablolarında 2019 yılı içinde toplam 1.075.922,48 TL mevduat faiz geliri elde edildiği görülmüş; ancak bunlara ilişkin muhasebe kayıtları incelendiğinde tahakkuk eden faiz gelirinin büyük kısmının gelir vergisi stopajı düşülerek net tutar üzerinden muhasebeleştirildiği tespit edilmiştir.

Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin "*Gayri safilik ilkesi*" başlıklı 39'uncu maddesinde; gelir ve giderlerin, herhangi bir düzenleme veya standart ile aksi kararlaştırılmadıkça netleştirilmeden kaydedileceği ifade edilmektedir.

Aynı Yönetmelik'in "*Faaliyet Sonuçları Tablosu İlkesi*" başlıklı 6'ncı maddesinin (a) fıkrasında;

"Kamu idarelerinin faaliyetlerine ilişkin gelir ve gider işlemleri, tahakkuk esasına

dayalı olarak gelir ve gider hesaplarında izlenir. Gelir ve gider hesapları, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın, genel kabul görmüş muhasebe ilkeleri gereği tahakkuk eden her türlü gelir ve giderin kaydına mahsustur." hükmü yer almaktadır.

Buna göre, tahakkuk eden faiz gelirlerinin stopaj kesintisi yapılmadan önceki brüt tutar üzerinden 600.05.01.09.03 Mevduat Faizleri Hesabında, buna ilişkin olarak stopaj yapılan vergi ve benzeri giderlerin de 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabında muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

Yapılan incelemede, Gaziantep Üniversitesinin 2019 yılı mevduat faiz gelirleri toplamının brüt olarak 1.241.536,18 TL olduğu, ancak 600.05.01.09.03 Mevduat Faizleri Hesabının, brüt faiz gelirlerinden stopaj tutarlarının düşülmüş haliyle, 1.075.922,48 TL alacaklandırıldığı tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, her ne kadar bulgu konusu husus 2019 ikinci yarısında düzeltilmiş olsa da, 2019 ilk yarısında uygulanan söz konusu hatalı muhasebe işlemleri sonucunda; 600.05.01.09.03 Mevduat Faizleri Hesabı faaliyet sonuçları tablosunda 165.613,70 TL tutarında eksik ve 630.03.04.03.01 Vergi Ödemeleri ve Benzeri Giderler Hesabı ise bazı işlemlerde hiç kullanılmaması neticesinde faaliyet sonuçları tablosunda 165.613,70 TL tutarında eksik yer almaktadır.

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
667 Sayılı KHK ile Üniversiteye Yerleşen Öğrencilerin Harç Tahakkuklarının Muhasebe Sistemi İçinde İzlenmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Erasmus+ Programı Kapsamında Alınan Kurumsal Destek Tutarlarından Harcanmayan Kısımlar için Herhangi Bir İşlem Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	İdare tarafından düzeltilmiştir.
Kurum Muhasebe Hesaplarında İzlenmeyen Banka Hesabının Bulunması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.
Takipli Alacaklar Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Bulgu konusu yapılmıştır.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2019 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 18**
2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 21**
3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 21**
4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 22**
5. **DENETİM GÖRÜŞÜ 22**
6. **DENETİM BULGULARI 23**
7. **EKLER 25**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Sosyal Güvencesi Olmayan Hastalar İçin Verilen Hizmet Bedelinin 120 Alıcılar Hesabında İzlenmemesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Gaziantep Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin 2'nci fıkrasının (a) bendi uyarınca, 21.07.1999 tarih ve 23762 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik kapsamında kurulmuştur.

Döner Sermaye İşletmesinin amacı, Üniversitenin görevleri ile ilgili olarak ortaya çıkan fiyatlandırılabilir nitelikteki mal veya hizmetlerin üretim veya satışını iyi şekilde yönetebilmektir.

Gaziantep Üniversitesinin yetkin olduğu konularda öğretim üyeleri tarafından Döner Sermaye İşletmesi çerçevesinde Fakülte/Enstitü/Yüksekokul/Rektörlüğe bağlı Merkezler aracılığıyla yürütebilecekleri faaliyetler;

a) Yükseköğretim kurumları dışındaki kuruluşlar ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından istenilecek bilimsel görüş, proje, araştırma ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

b) Eğitim organizasyonu, eğitim programları (kurs, seminer, sempozyum, sertifika, vb.) araştırma, plan, danışmalık hizmetleri, fizibilite etüdü, proje geliştirme ve değerlendirmesi, bilgi işlem, deney, tamir, imal etanolaj ve benzeri hizmetler ile bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

c) İş değerlendirmesi ve organizasyonu, analiz ve ölçme ve benzeri hizmetleri yapmak ve bunlara ilişkin raporlar düzenlemek,

d) Klinikler, poliklinikler, ameliyathaneler ve laboratuvarlarda yapılacak her türlü muayene, tetkik, tahlil, ameliyat, bakım ve üretimle ilgili, iş ve benzeri hizmetleri yapmak,

e) Her türlü sağlık hizmeti veren tesisleri işletmek ve bunların fiziki kapasitesini geliştirmek, hizmet sahası yaratmak,

f) Birimlerim faaliyet alanına giren konularla ilgili mal ve hizmet üretmek, önceden Rektörlüğün onayı alınmak suretiyle ürün ve hizmetlerin pazarlanmasını ve değerlendirmesini yapmak, gerektiğinde teşhir ve satış yerleri açmak,

g) Üniversite arazisinde hububat, meyve, sebze, fidan, çiçek vb. ürünler üretmek ve

www.balioglu.net

hayvancılık yapmaktır.

1.2.Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Rektörlüğe bağlı bir birim olarak yapılanan Döner Sermaye İşletmesi, İşletme Müdürlüğü ve Saymanlık Müdürlüğü olarak yapılandırılmıştır. İşletme Müdürlüğü bünyesinde 1 işletme müdürü ve 2 idari memur hizmet vermekte olup kadroları özel bütçede, 13 sürekli işçinin kadrosu ise İşletme Müdürlüğündedir. İşletmenin Saymanlık Müdürlüğünde Hazine ve Maliye Bakanlığı personeli 1 muhasebe müdürü ve 8 memur bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine bağlı olarak kurulmuş olan döner sermayeli işletmelerin iş ve işlemleri ile bütçelerinin hazırlanması, uygulanması, sonuçlandırılması, muhasebesi, kontrol ve denetimi ile muhasebe yetkililerinin niteliklerine ilişkin usul ve esaslar, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği ile belirlenmiştir. Dolayısıyla 5018 sayılı Kanun'un bütçe ile ilgili hükümlerine tabi olmayan işletme bütçesi, adı geçen Yönetmelik'in 4'üncü maddesine göre hazırlanmakta olup Kamu İdaresinin üst yöneticisi olan Rektör tarafından onaylanarak yürürlüğe girmektedir.

www.balioglu.net

Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü elde ettiği gelirlerle giderlerini finanse etmekte olup 2019 yılında özel bütçe kaynaklarından herhangi bir kaynak kullanmamıştır.

Başlangıç bütçesinde 328.576.710 TL gelir öngörülmüş olup gider bütçesi de aynı tutarda hazırlanmıştır.

2019 yılı bütçe gerçekleşmelerine Kesin Mizan esas alınarak bakıldığında; İşletmenin bütçe giderinin 442.836.732,92 TL bütçe gelirinin ise 407.615.287,57 TL olarak gerçekleştiği, yıl içerisinde ek bütçelerle bütçe tahminlerinin güncellendiği görülmüştür.

Bütçe gider ve gelir gerçekleşmeleri aşağıda yer almaktadır.

BÜTÇE GİDERLERİ		**BÜTÇE GELİRLERİ**	
Hesap Kodu ve Adı	**Tutar (TL)**	**Hesap Kodu ve Adı**	**Tutar (TL)**
830.01-Personel Giderleri	63.014.643,59	800.03-Mal ve Hizmet Gelirleri	404.281.027,71
830.02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	19.189.387,90	800.09-Diğer Gelirler	6.329.645,06
830.03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	250.958.628,24	810-Red ve İadeler (-)	2.995.385,20
830.05-Cari Transferler	25.497.977,17		
830.06-Sermaye Giderleri	758.253,67		
830.10-Ek Ödeme	83.417.842,35		
Toplam:	**442.836.732,92**	**Toplam:**	**407.615.287,57**

2019 Yılı Gelir Tablosuna göre brüt satış geliri 410.610.672,77 TL olan İşletme, faaliyet gideri olarak 442.836.732,92 TL gerçekleştirerek dönemi 24.896.267,04 TL net zararla tamamlamıştır.

www.balioglu.net

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Gaziantep Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi muhasebe ve raporlama işlemlerini, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nde yer alan hükümlere göre Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından kurulan ve yönetilen Döner Sermayeli İşletmeler Muhasebe Sistemi üzerinden yürütmektedir. İşletme, Yönetmelik'te hüküm bulunmayan hâllerde 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak hazırlanan diğer yönetmelikler ile Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin genel esaslarını, kıyasen uygulamakta olup Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından yayımlanan diğer düzenlemelere de tabidir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar"ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda yer almakta olup denetim bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri.
- Geçici ve kesin mizan.
- Bilanço.
- Kasa sayım tutanağı.
- Banka mevcudu tespit tutanağı.
- Alınan çekler sayım tutanağı.
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı.
- Teminat mektupları sayım tutanağı.
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

www.balioglu.net

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle

sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜ

Gaziantep Döner Sermaye İşletmesi 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan, geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanakları” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

6. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Sosyal Güvencesi Olmayan Hastalar İçin Verilen Hizmet Bedelinin 120 Alıcılar Hesabında İzlenmemesi

Üniversite Döner Sermaye İşletmesinin 120 alıcılar hesabında sosyal güvencesi olmayan hasta kayıtlarının izlenmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin *"Alacakların takip ve tahsil sorumluluğu"* başlıklı 23'üncü maddesinde "*Alacakların takip edilerek tahsil edilebilir hâle getirilmesi idarenin görev ve sorumluluğundadır.*" hükmü bulunmaktadır.

www.balioglu.net

Anılan yönetmeliğin "*120 Alıcılar hesabı*" başlıklı 96'ncı maddesinde ise "*Alıcılar hesabı, işletmenin faaliyet konusunu oluşturan mal ve hizmet satışlarından kaynaklanan senede bağlanmamış alacaklarının izlenmesi için kullanılır.*" denilmektedir.

Hastane otomasyon sisteminin incelenmesi sonucu sosyal güvencesi olmayıp acile başvuru yapan hasta kayıtlarının, 120 Alıcılar hesabında izlenmediği tespit edilmiştir. Hastane otomasyon sisteminde 2017 yılında 156 hasta için 50.355,36 TL, 2018 yılında 215 hasta için 77.137, TL ve 2019 yılında 112 hasta için 40.137, TL olmak üzere toplam 167.821,56 TL'lik tedavi bedelinin 120 Alıcılar hesabına kaydedilmediği tespit edilmiştir.

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde İşletmenin alacaklarını sağlıklı takip edebilmesi ve mali tabloların eksiksiz ve doğru incelenebilmesi için sosyal güvencesi olmayan hastalar için verilen hizmet bedelinin 120 Alıcılar hesabında izlenmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak her ne kadar bulgu konusu bu husus 2020 yılında düzeltilmiş olsa da, yapılan hatalı uygulamalar 2019 mali tablolarında 167.821,56 TL hataya neden olmuştur.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net

7. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
375 Sayılı KHK'nın Ek 9'uncu Maddesine Göre Ödenen Ek Ödemelerin Mevzuata Uygun Olarak Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	Bulgudaki hususlar idare tarafından yerine getirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

www.balioglu.net

GAZİANTEP ÜNİVERSİTESİ

2019 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. **ÖZET** **26**

2. **KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU** **27**

3. **SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU** **27**

4. **DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI** **27**

5. **GENEL DEĞERLENDİRME** **28**

6. **DENETİM BULGULARI** **29**

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

1. Performans Programında Girdi-Faaliyet Odaklı Performans Hedeflerinin Bulunması

www.balioglu.net

1. ÖZET

Bu rapor, Gaziantep Üniversitesinin performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesi uyarınca, Sayıştay *"hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim"* olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Gaziantep Üniversitesinin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan
- 2019 yılı Performans Programı,
- 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu,
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

www.balioglu.net

Performans denetimi sonucunda Gaziantep Üniversitesince üretilen bu belgeler mevcudiyet, zamanlılık, sunum, ilgililik, ölçülebilirlik, iyi tanımlama ve doğrulanabilirlik açılarından incelenmiştir.

Stratejik plana ilişkin değerlendirme aynı stratejik plan dönemi için sadece bir defa yapılır. Kamu İdaresinin 2015-2019 yılı Stratejik Planı'nın değerlendirmesi 2018 yılı denetiminde yapıldığından 2019 yılı performans denetiminde Stratejik Planın değerlendirmesine yer verilmemiş fakat stratejik plan döneminin sonu denetim yılına rastladığından, Stratejik Plan'a ilişkin genel bir değerlendirme yapılmıştır.

Kamu İdaresinin 2019 yılı Performans Programı'nın ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu'nun mevcut olduğu ve mevzuatta belirtilen zamanlara uyularak hazırlandığı ancak içerik açısından mevzuatta öngörülen bir takım hususlara uyulmadığı görülmüştür.

Performans Programı'nın değerlendirilmesinde, Performans Programı'nda girdi-faaliyet odaklı birçok performans hedefinin bulunduğu ve bir göstergenin performans hedefiyle ilgili olmadığı belirlenmiştir.

Faaliyet Raporu'nun değerlendirilmesinde, ilgili ve ölçülebilir olduğu kanaatine varılan performans hedeflerinin tamamının Faaliyet Raporu'nda aynen yer almasından dolayı tutarlılık kriterinin performans hedefleri açısından karşılandığı, hedef ve göstergelerden meydana gelen sapmaların nedenlerinin açıklandığı belirlenmiştir.

Faaliyet sonuçlarının ölçümüne esas veri kayıt sistemlerinin değerlendirilmesinde, veri kayıt sistemlerinin doğru ve güvenilir veri ürettiği belirlenmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay'a sunulmasından; bir bütün olarak sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Gaziantep Üniversitesinin yayımladığı 2015-2019 dönemine ait Stratejik Plan, 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2019 yılı performans denetimi kapsamında, Gaziantep Üniversitesinin yayımladığı 2019 yılı Performans Programı ve 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

www.balioglu.net

Performans Denetim Rehberi'ne göre stratejik plana ilişkin değerlendirme aynı stratejik plan dönemi için sadece bir defa yapılır. Ayrıca stratejik plan döneminin sonunda ise stratejik planın 5 yıllık gerçekleşmesine ilişkin genel bir değerlendirme yapılır. İdarenin 2015-2019 yılı Stratejik Planı'nın değerlendirmesi 2018 yılı denetiminde yapıldığından bu yıl Stratejik Plan'a ilişkin değerlendirme yapılmamıştır. Fakat stratejik plan döneminin sonu denetim yılına rastladığından, Stratejik Plan'a ilişkin genel bir değerlendirmeye yapılmış olup buna göre; Gaziantep Üniversitesinin 2015-2019 dönemine ait Stratejik Planı'nın "mevcudiyet", "zamanlılık" ve "sunum" kriterine uygun olduğu görülmüştür. Üniversite, misyon ve vizyonunu gerçekleştirmek üzere 6 amaç ve bu amaçlara yönelik 46 hedefi belirlemiştir. Amaçlar üst politika belgelerine uygun belirlenmiş ve hedefler de bunu gerçekleştirecek şekilde düzenlenmiştir. Amaç ve hedefler büyük ölçüde "ilgili", "ölçülebilir" ve "iyi tanımlanmıştır".

Yapılan inceleme sonucunda; Gaziantep Üniversitesinin 2019 yılı Performans Programı'nı hazırlayarak "mevcudiyet" kriterini, mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "zamanlılık" kriterini, mevzuatta öngörülen usullere uygun hazırlayarak "sunum" kriterini

yerine getirdiği görülmüştür. Ancak Kurum, bir kısım performans hedefleri ile performans göstergeleri arasında mantıksal bağlantı olmamasından dolayı "ilgililik" kriterini kısmen yerine getirmiştir.

Kurumun; 2019 Yılı Faaliyet Raporu'nu hazırlayarak "mevcudiyet" kriterini, mevzuatta öngörülen zamanda hazırlayarak "zamanlılık" kriterini, raporlanan performans bilgisinin kaynağına kadar izlenebilmesinden dolayı "doğrulanabilirlik" kriterini yerine getirdiği görülmüştür. İdarenin 2019 yılı Performans Programı'nın değerlendirilmesi sonucunda ilgili ve ölçülebilir olduğu kanaatine varılan performans hedeflerinin tamamının, 2019 yılı İdare Faaliyet Raporu'nda aynen yer almasından dolayı "tutarlılık" kriterinin yerine getirildiği tespit edilmiştir.

Veri kayıt sistemleri üzerinde yapılan inceleme ise performans hedeflerine yönelik bilgi üreten sistemin, doğru ve güvenilir veri üretip üretmediğini test etmek amacıyla gerçekleştirilmektedir. Yapılan inceleme neticesinde; Kurum tarafından performans yönetimi sistemi uygulamasının sistematik olarak takip edilmesi ve raporlanmasını sağlayan bir veri kayıt sisteminin oluşturularak "mevcudiyet" kriterinin yerine getirildiği görülmüştür. Ayrıca 2019 yılı Faaliyet Raporu'nda yer alan performans bilgilerine ait veri kayıt sistemlerinin doğru ve güvenilir veri ürettiğinden, Kurumun "güvenilirlik" kriterini yerine getirdiği kanaatine ulaşılmıştır.

www.balioglu.net

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 1: Performans Programında Girdi-Faaliyet Odaklı Performans Hedeflerinin Bulunması

Gaziantep Üniversitesi 2019 yılı Performans Programı'nda girdi-faaliyet odaklı performans hedeflerinin belirlendiği görülmüştür.

Performans Programı Hazırlama Rehberi'nin "*Tanımlar*" bölümünde; performans hedefi, Kamu idarelerinin stratejik planlarında yer alan amaç ve hedeflerine ulaşmak için

program döneminde gerçekleştirmeyi planladıkları çıktı-sonuç odaklı hedefler olarak tanımlanmıştır.

Bir başka deyişle performans hedefleri, ya idare tarafından üretilen mal veya hizmetlere ya da bu mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisine ilişkin olmalıdır.

Üniversitenin 2019 yılı Performans Programı'nda yer alan ve aşağıdaki yer verilen performans hedefleri çıktı-sonuç odaklı değil girdi-faaliyet odaklı olarak belirlenmiştir.

Performans Hedefi 5	Uluslararası hakemli dergilerde yapılan bilimsel yayınların teşvik edilmesi için öğretim üyelerine bütçeden destek sağlanacaktır.
Performans Hedefi 7	Üniversitemiz hastanesinin verdiği sağlık hizmeti kalitesinin artırılması amacıyla yıllar içinde eskiyen hastane binasının onarımı yapılarak tıbbi cihazlarının modernize edilmesi sağlanacaktır.
Performans Hedefi 8	Fiziki mekânı yetersiz olan Fakülte ve Yüksekokullar ile ihtiyaç duyulan diğer binaların yapılması sağlanacaktır.
Performans Hedefi 9	Üniversitemiz merkez kampüste kapsamlı bir çevre düzenlemesi yapılması sağlanacaktır.
Performans Hedefi 10	2014 yılında yatırım programına alınan Üniversitemizin 250 yataklı Çocuk Hastanesi inşaatı tamamlanacaktır.
Performans Hedefi 11	İnşaatı tamamlanan Merkezi Araştırma laboratuvarı için ihtiyaç duyulan makine teçhizatın alımı yapılarak proje tamamlanacaktır.

www.balioglu.net

Yukarıdaki açıklamalar uyarınca söz konusu performans hedeflerinin idare tarafından üretilen mal veya hizmetlere ya da bu mal ve hizmetlerin bireyler ve toplum üzerindeki etkisine ilişkin yani çıktı-sonuç odaklı olmadığı, Üniversite tarafından yapımına başlanan bazı projelerin bitirilmesine yani girdi-faaliyet odaklı olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak girdi-faaliyet odaklı bu tür hedeflerin performans hedefi olarak belirlenmesinin uygun olmadığı değerlendirilmektedir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net